

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 7. aprila 1934.

Štev. 40.

A žal je le tako!

Teško gospodarsko stanje Slovenije ni nobena bajka

V zadnji številki ugledne beograjske revije »Narodno blagostanje« je bil objavljen pod naslovom »Hvala Bogu, da ni tako« članek, ki naj bo nekakšen poizkus odgovora na poročilo predsednika Zbornice za TOI na zadnji plenarni seji Zbornice o položaju gospodarstva v Dravski banovini. Preden odgovorimo na izvajanja člankarja v »Narodnem blagostanju«, naj nam bo dovoljenih nekaj ugotovitev.

Predsedstvena poročila ljubljanske Zbornice za TOI slove od nekdaj po svoji temeljitosti, tehtnosti in bogatosti tako iniciativnih predlogov, ko tudi neovrgljivih konstatacij. Ta poročila vzbujajo zato v javnosti vedno splošno pozornost in popolno veljavnost. Ta poročila sprejema javnost kot dokument, na podlagi katerega treba uravnati tudi nadaljnje gospodarsko delo. Kdor ta poročila ne obravnava z vso resnostjo, ta se zato že sam diskvalificira. Zato bi tudi mogli s premalo resnosti napisani članek v »N. b.« čisto prezreti. Da kljub temu na članek reagiramo, je vzrok v tem, ker je ono nesrečno in v ničemer ne utemeljeno mnenje o izrednem bogastvu Slovenije, eden prvih usodnih vzrokov, da se je moralo slovensko gospodarstvo vedno in vedno boriti tudi z domačimi nasprotniki. Zato smo prisiljeni, da nastopimo proti zmotnemu mnenju o dobrem gospodarskem stanju v Dravski banovini.

Člankar v »N. b.« nastopa proti predsedstvenemu poročilu Zbornice, ker da je pesimistično, ker da položaj vendar ni tako slab. Moramo res občeudovati pogum člankarja, da si domišlja boljše poznavanje gospodarskih razmer Slovenije, ko Zbornica. Še bolj pa moramo občeudovati njegov pogum, če gledamo, s kako revnimi razlogi si upa utemeljevati svoje mnenje. Tri pičle razloge navaja pri tem: 1. razvoj tekstilne industrije, 2. boljše proizvodnja v premogovnikih in 3. podatke OUZD. Vsi trije njegovi argumenti pa žal ne vzdržijo niti površne kritike. Kako je s tekstilno industrijo, je že povedal predsednik Zbornice v svojem poročilu. Kdor ves ta le navidezno tako silni razmah ne zna prav preceiniti, temu ni pomagati. Pa če bi bil tudi ves ta razvoj samo suho zlato, potem iz tega še dolgo ne sledi, da bi se vsled napredka tekstilnih industrij tudi zboljšal ves gospodarski položaj Slovenije, ker so na drugi strani cele vrste industrij v silnem propadanju in med njimi takšne, ki so bile od nekdaj v Sloveniji doma. In to je konstatiral predsednik Zbornice v svojem poročilu in če je to prezrl člankar v »N. b.« je to tako neodpustljiva površnost, da jemlje njegovim izvajanjem vso resnost.

Še bolj zavožen je drugi argument člankarja. Če je premogovna produkcija v primeri z lanskim januarjem nekoliko večja, potem to še ni noben znak zboljšanja, kajti ta produkcija še daleč zaostaja za ono v prejšnjih letih in zaposlenost delavstva v premogovnih revirjih še daleč ni dosegla one, ki je bila celo v časih krize, v l. 1930—1932. Na podlagi tako skromnega in le relativnega napredka sklepati o zboljšanju, je tudi površnost, ki diskvalificira.

Ne drži pa niti tretji argument o številu zavarovanega delavstva. In če bi člankar »N. b.« vzel v roke poročilo SUZORA o številu zavarovanega delavstva v vsej državi, potem pač nikdar ne bi napisal svojega stavka, da je položaj industrije v Dravski banovini ipak najbolj ugoden. Kajti skozi mesece so izkazi SUZORA navajali, da je bilo največ novo zaposlenega delavstva na področju skopljanskega, beograjskega in bosanskih okrožnih uradov, skoraj nikdar pa niso imenovali področje ljubljanskega. Bilo bi zato od člankarja v »N. b.« mnogo bolj previdno, če se na statistiko zavarovanega delavstva sploh ne bi skliceval. Sicer pa treba še dodati, da ima vsa ta statistika tako skromno in le relativno

vrednost, da jo more le dober poznavalec razmer količkej koristno uporabiti. Člankarju v »N. b.« pa res ni mogoče očitati, da bi bil predober poznavalec naših razmer.

Iz srca radi bi tudi mi vzkliznili s člankarjem v »N. b.«: Hvala Bogu, da ni tako! In vzkliznili bi tem raje, ker gre za naše gospodarstvo, ki nam je prav gotovo bolj pri srcu, ko pa člankarju. Toda žal takšnega optimizma ne moremo imeti v času, ko je na tleh lesna indutrija, ko komaj životarijo, če se sploh še vzdržujejo, naše stare industrije, ko se število brezposelnih še vedno veča, ko je vsaka gradbena delav-

nost skoraj ubita. Moramo pogledati resnici v oči in ne se tolažiti s fantomi, kakor to dela člankar v »N. b.«, kajti med njim in nami je ta razlika, da smo mi še ohranili optimizem kljub vsem težavam, da hočemo najti pot iz stiske, da smo ustvarjajoči optimisti, dočim je optimizem člankarja le bolj oponašanje gledalca ob strani, ki nima ne smisla in ne volje, da bi razumel napore tistih, ki se kljub vsem težavam bore za zboljšanje gospodarskih razmer. In ta naš zdrav optimizem ohranimo tudi naprej in tudi tako neresni članki, kakor je bil omenjeni v »N. b.«, nas od tega optimizma ne odvrnejo.

Vprašanje dinarjevega tečaja

Govor senatorja dr. Gustava Gregorina na seji senata dne 26. marca.

Pri razpravi proračuna trgovinskega ministrstva se je senator dr. Gregorin zopet oglašil k besedi in se dotaknil v dopolnitev svojega govora o naši finančni krizi, ki smo ga objavili v prejšnjih številkah, tudi vprašanja dinarjevega tečaja. Govor senatorja dr. Gregorina se je glasil:

»V zvezi s svojim govorom na sobotni seji ob priliki razprave o valutarni, kreditni in diskontni politiki Narodne banke — katero so prešli vsi listi naše prestolnice z molkom, ne vem iz kakšnih vzrokov in v čigavo korist ali željo —, naj mi bo dovoljenih še par besed v podkrepitev trditve, da je v interesu našega gospodarstva potrebna devalvacija, oziroma stabilizacija dinarja na tečaju v višini 7 švicarskih frankov. Prosim gospoda trgovinskega ministra, da mi ne zameri, če citiram iz njegovega govora, ki ga je govoril na konferenci politikov in gospodarstvenikov, ki je bila teden dni pred njegovim imenovanjem za trgovinskega ministra in katere konference so se udeležili od gospodarstvenikov dr. Vrbanič, Arko, dr. Kostrenčič, dr. Markovič in od politikov sedanji trgovinski minister dr. Demetrovič in Lovrič, Brkič, Lončar, Kovač in drugi. Na tej konferenci je gospod trgovinski minister med drugim govoril to-le:

»Vsled krize ni rentabilnosti v kmetijski proizvodnji in vsled tega ne more kmetovalec izpolnjevati svojih obvez. V podobnem položaju so tudi drugi gospodarstveniki. Imam vtis, da se vsak gospodarstvenik vprašuje, kako dolgo bo še mogel vzdržati s tem, da troši svoj kapital. Ali en mesec, ali mogoče še eno leto? Kajti če to stanje traja še dalje, potem mora propasti. Moje osebno mnenje je, da je vsega tega, poleg drugih razlogov, v mnogem kriva naša denarna politika. — Stabilizacija našega dinarja se ni posrečila, poleg tega pa obstoji še ta fatalnost, da mnogo trpi naše gospodarstvo vsled dvojne tečaja dinarja, enega notranjega in drugega zunanega. Cene kmetijskih pridelkov so vsled tega mnogo nižje, kakor

pa bi bile, če bi se tečaji izenačili. Pri nas obstoji na črni borzi devalvacija dinarja v višini do 45 odstotkov. Mnenja sem, da je treba potegniti konsekvence iz dejanske devalvacije, ki obstoji, da se vsaj na ta način popravijo in kolikor mogoče tudi dvignejo cene kmetijskih proizvodov. Po mojem prepričanju ni mogoče ozdraviti kreditne krize, če se ne spremeni naša denarna politika.«

Nadejam se, da gospod minister za trgovino in industrijo ni spremenil svojega mišljenja, ko je vstopil v sedanjo vlado, upam to tem bolj, ker poznam konsekvence gospoda ministra v izvajanju njegove gospodarske politike. Zato ga prosim, da kot minister enega najvažnejših gospodarskih resorov prepriča novo upravo Narodne banke in gospoda finančnega ministra o vsem tem, kar je govoril na omenjeni zagrebški konferenci, zlasti pa o tem, da z zakonom določena devalvacija dinarja na dejanski že obstoječi nižji tečaj v višini 7 švicarskih frankov, ki velja že nad dve leta, ne pomeni nobene inflacije, zlasti ne pod strogimi kavelami, ki sem jih predlagal v svojem sobotnem govoru. Nasprotno bi bila trdna stabilizacija na tem nižjem tečaju v največjo korist za vse naše gospodarstvo in ne na zadnje tudi edina možnost za varno kalkulacijo v našem trgovinskem prometu s tujino.«

Minister za trgovino in industrijo dr. Demetrovič je na govor dr. Gregorina reagiral in pri tej priliki naslovil na drug naslov uvaževanje vredne besede, da treba dejanske razmere upoštevati. Omenil je tudi Rooseveltove besede, ki je dejal, da morebiti njegovi načrti niso morda v vsakem pogledu najboljši, da pa je glavno, da se nekaj dela in da se ne prepusti vse svojemu poljubnemu razvoju. Zato je upravičeno mnenje, da minister dr. Demetrovič še naprej zastopa mišljenje, ki ga je zagovarjal na zagrebški konferenci in ki ga je v podkrepitev svojega predloga omenil senator dr. Gregorin.

Tiskarski obet propada

50 % grafičnega delavstva brez posla — državnih kaznilnicah — Z nepotrebnimi državnimi tiskarnami se ubija narodno premoženje

Pred dnevi so objavili dnevnik govor senatorja dr. Rožiča o propadanju tiskarskega obrta vsled nepotrebnosti in škodljive konkurence s strani državnih tiskarn. V svojem govoru je opozoril senator dr. Rožič na veliko škodo, ki grozi vsemu našemu kulturnemu razvoju, če propade tiskarski obrt. Opozoril pa je tudi na veliko materialno škodo, ki jo trpi ves naš narod vsled nepotrebnega ustanavljanja novih državnih tiskarn, ker propada ves denar, ki se je investiriral v zasebne tiskarne. S tem se zabija denar v nepotrebna podjetja, država pa izgublja dobre davkoplačevalce. Kajti vse te državne tiskarne ne plačujejo nobenih javnih dajatev, ne plačujejo najemnin za lokale, ne plačujejo carine za uvoz iz tujine in investirani državni kapital ne domaša večinoma nobenih obresti. Poleg

tega pa izdelujejo te državne tiskarne, ker se večinoma poslužujejo nekvalificiranega osebja, tako slabe tiskovine, da so te dostikrat čisto neuporabne, da obilice tiskovnih in drugih napak niti ne omenjamo. Vrh vsega pa so nekatere državne tiskarne še pasivne. Kljub vsem tem nedostatkom pa rastejo državne tiskarne ko gobe po dežju in danes je v Jugoslaviji že 45 državnih tiskarn in štiri celo v kaznilnicah (v Mitrovici, Mariboru, Zenici in Stari Gradski).

Posledica tega je, da je danes že več ko 50 odst. grafičnega delavstva brez službe in da je morala delavska organizacija izplačati za brezposelne grafične delavce v letu 1933 nad 8 milijonov Din podpor. Kako pa je bila vsled izpadkov na davkih oškodovana tudi državna blagajna, o

tem niti ne govorimo. Zato zahteva senator dr. Rožič, da se razen državne tiskarne v Beogradu, markarnice, kartografskega zavoda in vojne tiskarne prepovedo vse druge državne tiskarne, da se nadalje prepove tudi vsako povečanje starih ali ustanavljanje novih državnih tiskarn, da prenehajo državne tiskarne z vsako konkurenco zasebnim tiskarnam in končno, da se odpravi monopolizacija raznih tiskovin, zlasti pa šolskih zvezkov in šolskih knjig.

V celoti podpisujemo te predloge senatorja dr. Rožiča, obenem pa bi pripomnili še to-le:

Tiskarniška podjetja niso bila nikdar le pridobitna podjetja in ni bilo tiskarne, ki ne bi velik del čistega dobička porabila za izdajo tudi nerentabilnih knjig. Marsikatero naše reprezentativno delo je bilo mogoče le vsled tega, ker so se tiskarne odpovedale vsakemu dobičku in prevzele na svoje rame tudi izgubo. Ni tiskarne, ki ne bi mogla reči o sebi, da je iz lastnega prispevala za razvoj naše književnosti in publicistike! Zlasti pa bi bil ves naš napredek časopisja čisto nemogoč, če ne bi tiskarne dostikrat prevzele ves riziko, ki je zvezan z izdajo tiska. Še manj pa bi bilo mogoče, da bi naše časopise doseglo sedanje tehnično višino, če ne bi tiskarne uporabljale dostikrat tudi ves svoj dobiček v modernizacijo in izpopolnitev svojih podjetij. Pri tem je upoštevati, da je tiskarniški obrt posebno v zadnjih letih dosegel neverjeten razvoj, da je bila komaj zmodernizirana tiskarna v par letih že zopet potrebna modernizacije. Te svoje dolžnosti do svojih podjetij so se tiskarnarji zavredali tudi v tej meri, da so naše tiskarne danes na višku in popolnoma enakovredne vsem tujim in da njih izdelki prav v ničemer ne zaostajajo za tujimi (kar žalibog nekatera oblastva še ne morejo spoznati, ker naročajo še vedno tiskovine v tujini). Tiskarnarji imajo zato vso pravico, da zahtevajo od države uvaževanje njihovih potreb. Zlasti pa imajo kot dobri plačevalci vseh javnih dajatev to pravico, da odločno protestirajo proti temu, da se jim z nelojalno konkurenco ubija eksistenca. Višek nelojalne konkurence pa je, če se celo v državnih kaznilnicah še se dopušča ta

odjedajo delavcem kruh! Država, ki po pravici kaznuje nelojalno konkurenco, pač v ne bi smela trpeti in celo gojiti nelojalno konkurenco. Je to takšna nezasišlanost, da se moramo čuditi, da sploh more obstajati.

Ne le v interesu državne blagajne, ne le v interesu kulture, temveč tudi v socialnem interesu mora država zapreti vse nepotrebne državne tiskarne. Vsled novega tiskovnega zakona je padla naklada vseh listov, vsled novih in zelo visokih davkov na inserate je nastala nova nevarnost za obstoj listov, zato je država, ki zahteva od listov te nove žrtve, tudi obvezana, da stori nekaj za liste, da ti ne bodo primorani odpustiti osebja. V čast tiskarnarjem treba naglasiti, da marsikatero podjetje v lastno škodo zaposluje večje število osebja, kakor je neobhodno potrebno. Še posebej pa je treba poudariti, da ni v nobenem drugem obrtu standard delavstva tako visok ko v tiskarnah. Vse naše gospodarske stiske bi bilo mahoma konec, če bi bilo delavstvo tudi povsod drugod vsaj relativno tako dobro plačano. Zato je najbolj usodna napaka, ki je sploh mogoča, če se baš ta podjetja pusti propadati.

Od vseh obrtov, kar jih je pri nas, je tiskarniški prav gotovo na višku in že zato bi morali gledati, da nam ta obrt ne propade. Zato je nujno, da se vse nepotrebne državne tiskarne odpravijo, da se takoj ustavi vsako da se neha z monopolom šolskih zvezkov, ki se je v vsakem oziru ponesrečil in da izvršujejo državne tiskarne le ono delo, ki res spada v njih delokrog, ki ga ni mogoče brez škode izvršiti drugod, kakor v državnih tiskarnah. To je nujna in neodložljiva zahteva, ki mora biti takoj tudi izvedena.

Malo pojasnila „Delavski pravici“

Ker se je v naši javnosti načela debata o dvojnem zaslužkarstvu, smo tudi mi zavzeli svoje stališče v tem vprašanju. Naglasili smo v glavnem, da ni nikomur pomagano, če se enim službe jemljejo zato, da se dajejo drugim. Glavno je, da se dvigne gospodarska sila dežele, in za ta cilj je treba vpreči vse sile naroda. Poskrbeti treba za dvig kmetijstva, obrta, industrije in trgovine, da se ljudem odpro nove možnosti zaslužka in to je edina pot, ki more odpraviti tako vprašanje dvojnega zaslužkarstva ko nepotrebnega zaposlovanja ženskih moči.

Na ta naša izvajanja je reagiral v »Delavski pravici« g. J. Rozman ter pristavil, da je v teh naših vrsticah precej resnice. Ni pa po njegovem mnenju vsa resnica, ker nekatere nove industrije plačujejo tako slabo delavske moči, da ni mogoče govoriti več o novih možnostih zaslužka, temveč že o brezvestnem izkoriščanju delavstva. Pri tem se sklicuje g. J. Rozman na izvajanja našega znanega socialnega delavca dr. Bohinjca v »Jutru«, ki je med drugim svaril na težke posledice, ker se delavstvo od nekaterih industrij preveč izkorišča in ker se zlasti v nekaterih tekstilnih tvornicah ne skrbi dovolj za zdravje delavstva in za primer njegove onemoglosti in starosti. Vsled teh izvajanj dr. Bohinjca je našel g. Rozman v našem članku le pol resnice, ker kaj pomaga odpirati nove vire zaslužka in dvigati kupno moč prebivalstva, če pa se delavstvo s starimi stroji in sramotno »nizkimi« plačami izkorišča do skrajnih mej možnosti.

Pa kljub temu pomisleku g. Rozmana je v našem članku vendarle vsa resnica in ne samo polovična. Da je edini izhod iz sedanje stiske le v tem, da se ljudem najdejo nove možnosti za zaposlitev, je izven vsakega dvoma in o tem bi bila odveč vsaka diskusija. Čisto za sebe pa je poglavje, kakšne plače dobivajo nameščenci v novih podjetjih in tega vprašanja se mi sploh nisimo dotaknili v svojem članku. Zato so tudi zaključki, ki jih dela g. Rozman k našim izvajanjem, čisto brez podlage.

Ko pa to konstatiramo, pa seveda nečemo reči, da se vprašanja delavskih plač sploh ne bi hoteli dotakniti, ker pač nimamo prav nobenega razloga, da bi se tej diskusiji izognili. To tem manj, ker je potrebno, da se višina delavskih plač v naši javnosti presoja tudi s stališča podjetnika in ker smo mnenja, da ni prav nič nemogoče spraviti v tem vprašanju v sklad tako upravičene interese podjetnika ko delavca.

Pri tem pa moramo najprej opozoriti na eno sicer samo po sebi umevno stvar, ki se pa pri nas le pre pogosto pozablja. Prav noben podjetnik ni tako bogat, da bi mogel in smel trpeti, da je njegovo podjetje pasivno. Tako bogata je samo država, ki more na račun davkoplačevalcev vzdrževati tudi celo vrsto pasivnih podjetij, pa čeprav ni za ta podjetja posebne nujnosti.

Vsak zasebni podjetnik pa mora gledati na to, da je njegovo podjetje aktivno in to je njegova prva dolžnost. Če zato podjetnik vidi, da ne more konkurirati z drugimi podjetji, ker plačuje svoje nameščence v primeri z drugimi previsoko, potem mora pri vsej svoji socialnosti delavske plače znižati. Ni drugega izhoda, razen da je lastnik naravnost edinstveno procvetočega podjetja. Če se hoče torej prepričati preizkušeno, potem je treba te z zakonom minimalizirati in z zakonom določiti najnižjo spodnjo mejo za plače. In ta najnižja meja mora veljati za vse in tudi za javna telesa, ker ta dostikrat plačujejo znatno nižje delavsko moč, ko vsak zasebni podjetnik. Treba pa je tudi, da se odpravi vsako sušmarstvo in tako je zlasti nedopustno, da se

ker z delom kazencev ne more konkurirati prav noben, še tako socialen podjetnik. Potrebno je zato, da tudi delavstvo zahteva uvedbo minimalnih plač in da v tem pogledu čisto solidarno nastopa s podjetniki, kajti kakor hitro izgubi kakšno podjetje konkurenčno sposobnost, izgubi v tem podjetju tudi delavec svojo eksistenco.

Gospodarski krogi so brez izjeme za dvig plačilne sposobnosti prebivalstva in zato tudi za višji standard nameščencev. To svoje stališče niso gospodarski krogi, zlasti naši domači podjetniki in trgovci dokazali le platonično, temveč tudi dejansko in znano je, da so v zasebnem gospodarstvu nameščenci znatno bolje plačani ko pa v javnih službah.

Tudi glede socialnih bremen je treba izpregovoriti odkrito besedo. Gospodarski krogi so za socialno zaščito, so pa proti temu, da se ta zaščita tako zelo birokratizira, da postaja sama sebi namen in da imajo od nje zavarovanci primeroma najmanjšo korist. Poleg tega pa je stvar absolutne nemogućnosti v času splošne stiske in nad vse silnega davčnega pritiska še zviševati socialne davke. Tu je edina rešitev, da se z racionalizacijo socialne zaščite omogoči njen večji ali vsaj enaki efekt tudi pri manjših davkih. Tudi v tem pogledu so interesi delavca in podjetnika čisto identični.

Če torej vsa ta dejstva povežemo v zaključku, moramo ugotoviti naslednje: Izhod iz stiske je le v ustvaritvi novih virov zaslužka in dvigu standarda ter s tem kupne moči prebivalstva. Da pa se to doseže je treba solidarnega dela podjetnika in delavca. Zato proči s tistim zaprašenim mnenjem, ko da je vedno vsa krivica le na strani podjetnika, ker tudi ta ima svoj prav, ker tudi ta ima svojo pravico, ki jo mora že v lastnem interesu spoštovati tudi delavec. Treba videti tudi svetle strani podjetnika, ker v teh svetlih straneh je tudi pogoj za izboljšanje socialnega položaja delavstva in za dvig blagostanja vsega naroda.

Razvoj tujskega prometa na Štajerskem

Maribor, 3. aprila.

V minulem tednu je bil v Mariboru občni zbor Tujskoprometne zveze za področje bivše mariborske oblasti. Občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan, je posetil kot zastopnik banske uprave in ljubljanske Tujskoprometne zveze dr. Marn. Poročilo o delovanju ustanove sta podala predsednik dr. Ivan Jančič in ravnatelj Josip Loos. Iz obeh obsežnih referatov je razvidno živahno in iniciativno delo, ki ga je Zveza vršila v preteklem letu. Z novim vodstvom, ki ga je dobila mariborska Zveza na lanskem občnem zboru, je zavel v ustanovi nov duh, ki se odraža v vidnem vsestranskem napredku. Kljub velikemu delu, ki ga je imela Zveza za ureditvijo notranje organizacije, se je z razmeroma skromnimi sredstvi napravilo veliko na propagandnem in organizacijskem področju. Delavnost in iniciativnost pa se ni omejevala le na lastno področje, temveč je natopila tudi s praktičnimi predlogi v vprašanjih vsega našega tujkega prometa. V smislu predlogov mariborske Zveze je ob sedanjih trgovinskih pogajanjih z Nemčijo tudi izšel predlog naše delegacije za ureditev tujkega prometa z Nemčijo; med temi predlogi so najvažnejši: da se dovoli vzeti nemškemu turistom razen 200 mark še 500 mark v kreditnih pismih in čekih in da se nemškemu turistom, ki potujejo v Jugoslavijo, da na meji brez vsake formalnosti tranzitni

vizum skozi Avstrijo, ako predlože železniško karto za naše kraje.

Za tujskoprometne potrebe Maribora sama pa je Zveza še posebej nastopila: da se zopet omogoči prirejanje avtobusnih izletov iz Avstrije v Maribor in obmejne kraje z znižanjem izletniškega vizuma, da se izposluje uvrstitev Maribora v klimatska mesta, s čimer dobe posetniki železniške ugodnosti, da se pomnoži železniški promet na koroški in ptujski progi ter da se doseže postajališče za brzovlake na Grobelnem.

Bilanca vsega tega dela se odraža praktično v naslednjih številkah glede tujkega prometa na področju Zveze: Po uradno ugotovljenih podatkih je bilo preteklo leto na Zvezinem ozemlju 48.775 tujcev in sicer 37.230 Jugoslovancev in 11.545 inozemcev. Število nočnin je skupno 250.697, povprečno pa pridejo na vsakega tujca 4-22 nočnine. Na prvem mestu glede števila tujcev je Maribor, glede števila nočnin pa prednjači Rogaška Slatina. Ker pa je v donosu tujkega prometa število nočnin merodajnejše od števila oseb, je razvidno, da so bili med temi tujci izraziti letoviščarji le obiskovalci zdravilišč Rogaške Slatine, Dobrne, Slatine Radenci in Laškega. Podrobne številk o tujkem prometu v zdraviliščih in mestih so naslednje: Rogaška Slatina 5280 tujcev in 62.283 nočnin, Dobrna 2568 tujcev in 31.444 nočnin, Maribor

14.421 tujcev in 17.938 nočnin, Celje 10.315 tujcev in 15.870 nočnin, Slatina Radenci 805 tujcev in 8805 nočnin, Ptuj 2224 tujcev in 8095 nočnin in Laško 752 tujcev in 8009 nočnin. Za naše razmere so vsekakor lepe številk, ki se niso čisto popolne. Manjkajo točni podatki za ostala tujskoprometna področja, kakor iz Savinjske in Dravske doline, predvsem pa iz Pohorja. Tudi tu bo treba v bodoče statistiko še izpopolniti, ker je ta edina točen odraz vseh prizadevanj za pospeševanje in poglobitev tujkega prometa, od katerega že sedaj zavisí usoda številnih krajev.

Adria prasek je boljši

Trgovinska pogajanja z Nemčijo potekajo ugodno

Kakor se poroča, potekajo trgovinska pogajanja z Nemčijo ugodno. Nemčija je pripravljena dovoliti uvoz 30.000 vagonov koruze in bi bil s tem izvoz vsega viška koruze v glavnem zagotovljen. Nadalje je pripravljena Nemčija dovoliti uvoz 5000 vagonov pšenice. Prizadevanja naših delegatov, da bi se ta količina povišala na 15.000 vagonov, za enkrat niso uspela. Tudi zaradi uvoza jaje je Nemčija pripravljena skleniti kompenzacijsko pogodbo. Nič pa se še ne poroča glede izvoza naših jabolk, hmelja, sadja, lesa in drugih agrarnih proizvodov, za katere bi mogla biti Nemčija zelo dobra odjemalka. Nujno potrebno je, da tudi za te predmete nastopijo naši delegati. Prav tako je potrebno, da se že sklene pogodba o medsebojni pravni pomoči, da bodo razsodbe naših sodišč izvršne tudi v Nemčiji.

Ker se je z ozirom na ugodni potek pogajanj in prihod komandanta napadalnih čet Röhma v Dubrovnik govorilo tudi, da pomenijo pogajanja politično zblizanje med Nemčijo in Jugoslavijo, je nemški poslanik v posebni izjavi demantiral vsak političen značaj pogajanj, ki imajo le gospodarske cilje.

Adria prasek je boljši

Naši gospodarski odnošaji s Čehoslovaško

Po sklepu gospodarske Male antante bi se morala v letošnjem letu povečati zunanja trgovina med državami Male antante za 50%. Ali pa je ta cilj sploh dosegljiv? V »Politiki« odgovarja na to vprašanje dr. Belin z odločnim: ne! Svoje mnenje podkrepljuje s temi razlogi:

Malo je verjetno, da bi bilo mogoče z ozirom na splošno depresijo in prav nič zboljšano kupno moč prebivalstva povečati naš uvoz in izvoz za 50%. Kupna moč se ne more povečati že vsled tega, ker bo nova trgovinska pogodba z Italijo znatno zmanjšala naš izvoz lesa in živine v Italijo. Pa tudi izvoz koruze bo padel, ker je bila lanska žetev mnogo slabša od predlanske. Če bi torej hoteli povečati uvoz iz Čehoslovaške za polovico, potem bi bilo to le mogoče, če bi Čehoslovaška zmanjšala uvoz iz drugih držav na korist našega izvoza. To pa Čehoslovaška ne bo mogla storiti.

L. 1931. smo izvozili žita v Čehoslovaško za 429 milijonov, l. 1932 le za 43 milijonov. Ker je med tem Čehoslovaška nad vse povečala tako lastno proizvodnjo žita ko tudi dvignila živinorejo, je izključeno, da bi mogli povečati svoj izvoz živine in žita.

Iz Čehoslovaške uvažamo tekstilno blago, steklo in porcelan. Vsled vedno novih domačih tekstilnih tvornic bo uvoz tekstilnega blaga gotovo padel. Isto velja za steklo. Preostajajo le še železo in stroji, a tudi potrošnja v teh predmetih pada.

Zato ni verjetno, da bi se povečala zunanja trgovina med Čehoslovaško in Jugoslavijo v zaželenem obsegu. To bi se moglo doseči le, če bi devizne omejitve padle in se uvedel sistem kontingentov.

Adria prasek je boljši

POGODBA S TPD PODALJŠANA ZA EN MESEC

Ministrski svet je sklenil, da se izdajo za mesec april naročila za premog v dosednji višini. S tem je za mesec april zagotovljeno v rudnikih TPD nezmanjšano obratovanje. Do konca aprila pa se mora končati pogajanja o novih dobavah premoga železnicam.

Po svetu

Zun. min. Jevtić obišče sredi tega meseca Ankaru, da vrne poset turškega zun. ministra. Istočasno obiščeta Ankaru tudi rumunski in grški zun. minister.

Titulescu se na povratku iz Pariza sešane v Zenevi z Litvinovim.

Vodja rumunske opozicije Maniu je interpeliral vlado zaradi revizionistične gonje, ki se uprizarja z neke strani. V svoji interpelaciji poudarja, da je morala Rumunija dopustiti, da je mnogo njenih rojakov ostalo izven mej Rumunije, sedaj pa naj še prenaša revizionistično kampanjo. Hvali politiko Titulesca, ki dosledno zahteva spoštovanje obstoječih pogodb.

V svojem odgovoru je dejal Titulescu, da je treba razlikovati med italijanskim, le splošno političnim, in madjarskim pozitivno egoističnim revizionizmom. Madjarska zahteva korekturo mej, ki pa je nedosegljiva. Države Male antante ščitijo trojni ščit, ki je pravni, moralni in politični. Po statutih Društva narodov je mogoča revizija mirovnih pogodb le s soglasnim pristankom vseh interesiranih držav.

Italijanski tisk pozdravlja izjavo Titulesca, da je mogoče rešiti podonavsko vprašanje edino na podlagi sklepov konference v Stresju in na način, ki omogoča gospodarsko sodelovanje vseh podonavskih držav ter Nemčije in Italije.

Odločno pa so odklonili Titulescov govor Madjari, kar je tudi bilo pričakovati, ker pač Madjari nočejo priznati, da še danes žive na Madjarskem močne nemadjarke narodne manjšine, ki pa so brez vseh pravic.

Atentatorji na Duco so bili obsojeni na dosmrtno ječo, vodja železne garde Codreanu in general Cantacuzino pa oproščena.

Razorožitveno vprašanje je dospelo na popolnoma mrtvo točko, ker je nemogoč vsak sporazum med velesilami. Zato bo tudi predsedstvena seja razorožitvene konference v tork odgodena brez vsakega rezultata.

Nemčija bo baje na obletnico bitke pri Skageraku naročila gradnjo 3000 tonske podmornice. Ker so po versajski pogodbi podmornice Nemčiji prepovedane, bo s tem Nemčija izzvala odprt konflikt.

Francoski zunanji minister Barthou pride po svojem obisku v Varšavi in Pragi tudi v Beograd.

Veliko število vojske je koncentrirala francoska vlada v Parizu, da more v kali zatreti vsak revolucionarni poizkus skrajnežev z desnice ali leve.

Z redukcijo uradništva, zmanjšanjem uradniških plač in drugim varčevalnimi ukrepi hoče francoska vlada prihraniti 2400 milijonov frankov.

Poljska vlada je baje zahtevala odstavitve Alfreda Rosenberga kot šefa oddelka za zunanjo politiko, ker je vsako poljsko-nemško prijateljstvo nemogoče, dokler vodi zunanjo politiko mož, ki je znan po svojih agresivnih namenih glede vzhodne Evrope.

Rusija, Poljska in baltičke države se pogajajo za sklenitev nenapadalnega pakta, ki naj bi veljal do l. 1945.

Vojaška zveza med Francijo in Belgijo bo obnovljena.

Diplomatski stiki med sovjetsko Rusijo in Madjarsko so obnovljeni. Za prvega sovjetskega poslanika v Budapešti je imenovan Petrovski, ki bo obenem tudi sovjetski poslanik na Dunaju.

Avstrijska vlada je odvzela avstrijsko državljanstvo pobeglim soc. demokratom. Proglasitev nove avstrijske ustave je morala biti odložena za po Veliki noči, ker so se deželni glavarji uprli vladnemu osnutku, ker je ta preveč zmanjšal pravice dežel. Tudi so zahtevali, da mora ustavno spremembo odobriti parlament.

Španski parlament je zaključil zasedanje s sprejemom zakona o plačah in pokojninah duhovnikov.

Španski finančni minister je določil eno milijardo pezet za izvajanje petletnega načrta o javnih delih, da se na ta način zmanjša brezposelnost.

V Singapuru je odkrila policija tajno skladišče razstreliv, ki je bilo tako veliko, da bi bilo mogoče z njim pognati v zrak vse mesto. Pravijo, da so v nameravani atentat na to najvažnejše angleško oporišče v Aziji zapleteni Japonci.

200.000 kitajskih rudarjev je začelo v sev. Kitajski stavkati. Baje se jim bodo pridružili še drugi delavci. Pravijo, da ima stavka komunističen značaj.

Vsem čitateljem in naročnikom
pravoslavne vere želi srečne in ve-
sele velikonočne praznike
»Trgovski list«.

Denarstvo

STANJE NARODNE BANKE

Po zadnjem izkazu Narodne banke z dne 31. marca se je njeno stanje v prejšnjem tednu spremenilo tako-le (vse številke v milijonih Din):

Zlata in kovinska podloga se je zmanjšala za 4,2 na 1.840,1; devize, ki ne spadajo v podlogo so narasle za 2,4 na 54,8; vsota v niklju in srebru kovane denarja je padla za 81,2 na 237,4.

Posojila so se zmanjšala za 3,4 na 1.876,4 in sicer so padla eskontna za 2,9 na 1.639,5, lombardna pa za 0,45 na 236,9.

Bivši predjemi državi so narasli za 0,12 na 1.717,3, vrednosti rezervnega fonda za 1,69 na 68,79, razna aktiva pa za 5,0 na 95,7, dočim so vrednosti drugih fondov in nepremičnin ostale skoraj neizpremenjene.

Obtok bankovcev se je povečal za 85,7 na 4.232,4, dočim so obveze na pokaz padle za 96,5 na 943,6. Tudi obveze z rokom so se zmanjšale in sicer za 5,6 na 1.025,5, razna pasiva pa za 72,8 na 187,6.

Kritje je ostalo neizpremenjeno na 35,55%, samo zlato pa je naraslo od 34,04% na 34,10%.

Obrtna banka kr. Jugoslavije ima svoj redni občni zbor dne 22. aprila ob 9. uri v Beogradu.

Po zadnjem izkazu čl. Narodne banke je ostala zlata zaloga skoraj neizpremenjena na 2.060, devizna pa je padla za 4,6 na 64,4 milijonov kron. Eskontna posojila so se povečala za 66 na 865 milijonov, lombardna pa so padla za 23,9 na 36,6 milijonov. Obtok bankovcev se je vsled ultimata povečal za 225,6 na 5.543,9 milijonov. Kritje se je zmanjšalo od 43,1 na 42,6%.

Zlati zaklad Italijanske banke se je sredi marca znižal za 102 milijona lir, devizna podloga pa se je istočasno povečala za 2,3 milijona lir.

Po izkazu nemške Državne banke z dne 29. marca se je devizna in zlata podloga skrčila za nadaljnjih 17 milijonov mark na 245,2 milijonov. Kritje bankovcev je vsled tega padlo na 6,7%.

Dobički južno-afriških zlatokopnih družb so zelo narasli. Tako se je dvignila dividenda Union Corp. od 28 na 48%. Tudi vse druge družbe so skoraj podvojile svojo dividendo.

KREDIT MALIM TVRDKAM

Macmillanski (borzni) odbor govori v svojem poročilu o bančnem sistemu Anglije tudi o velikih težavah za mala in srednja podjetja, ki zamaženo iščejo posojila, tudi če je ponujena garancija popolnoma zadovoljiva. Da se odpravijo te težave, se je ustanovil finančni zavod »Credit for Industry« Ltd., in sicer pod trustom združenih dominijev (United Dominions Trust), pri katerem je glavni delničar sama Angleška banka (B. of E.). Posebna naloga nove banke je preskrba kreditov do zneska 50 tisoč funtov malim podjetjem za dobo od 2 do 20 let. Družba ima začetni kapital 250 tisoč funtov, ostanek dobi s posojili in z izdajo obveznic ali kratkoročnih deležnic.

Iniciator te akcije je predsednik dominionskega trusta Gibson Jarvie v družbi s Sirom Will. Morrisom, znanim ustanoviteljem Narodnega sveta za industrijo. Namen akcije je ustanovitev nove centralne finančne ustanove za odpravo gospodarske krize in obsega že ustanovljene Securities Management Trust, Bankers Development T. ter najnovejši zavod za male podjetnike. Zdi se, da bo vlada izvedbo gospodarske konsolidacije popolnoma prepustila privatnikom.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca mlačna;
promet Din 2.644.150,21.

Vsled znatnih ponudb v privatnem blagu devize Trst in London je dosegel celokupni devizni promet tekočega borznega tedna več ko dvakratni promet minulega tedna ter znaša totedenski presežek nad 1.631.000 dinarjev.

Največji dnevni devizni promet izkazuje po spodnji razpredelnici 1.372.000 Din in presega za nič manj ko 259.000 Din ves devizni promet, obavljen v preteklem borznem tednu.

2. aprila 1934 vsled praznika borza ni poslovala.
3. aprila 1934 Din 602.886,88 Din-Dunaj.
4. aprila 1934 Din 1.372.346,59 Trst-London.
5. aprila 1934 Din 521.499,54 London-Din.
6. aprila 1934 Din 147.417,20 Dunaj.

Narodna banka je intervenirala na vseh tekočih borznih sestankih v običajnem obsegu in dala na razpolago Londona za Din 120.000 ter Pariza za Din 40.000.

Višina porasta oziroma nazadovanja prometa v posamezni devizi je bila:

Devize	Min. ted.	Tek. ted.	(vse v tis. Din)
Amsterdam	6	47	
Curih	19	18	
Din. deviza	310	564	(avstr. priv. klir.)
Dunaj	577	526	(avstr. priv. klir.)
London	139	578	
Newyork	22	50	
Pariz	40	45	
Trst	—	728	
Solun	—	88	(boni)

Največji porast deviznega prometa beleži Trst, t. j. za celih 728.000 Din in London, katerega je bilo v tem tednu zaključenega za 439.000 Din več ko pretekli teden.

Boni grške Narodne banke so bili trgovani v terek in sredo; skupni promet znaša Din 88.000. Večji zaključek (60.000 Din) je bil perfektuiran dne 4. t. m. po tečaju Din 34, manjši pa 3. t. m. tudi na tej bazi.

Promet v din. devizi je porasel tokrat za 254.000 Din, dočim je bilo avstrijskih šilingov nabavljeno potom privatnega kliranga za 51.000 Din manj nego v preteklem tednu. Avstrijski šilingi so bili ves tekoči teden zaključevani v priv. kliringu na bazi Din 9,10 do Din 9,20.

Devizna tečajnica tega tedna očituje le neznatno slabljenje tečajev, kakor je razvidno iz naslednje razpredelnice:

Devize	3. aprila 1934	6. aprila 1934
	najnižji	najvišji
	Din	Din
Amsterdam	2313,18	2324,54
Berlin	1360,14	1370,94
Bruselj	800,52	804,46
Curih	1108,35	1113,85
London	176,08	177,68
Newyork	3405,50	3433,76
Pariz	225,88	227,—
Praga	142,23	143,09
Trst	294,63	297,03
Avstr. šil.	9,10	9,20
Boni grške	34,—	34,—
Nar. banke	—	—
za 100 drah.	—	—
nominalne	—	—

Amsterdam je v razdobju tega tedna okrepil svoj tečaj za 0,28 poena, prav tako Praga 70,06 poena, dočim so še včeraj beležili Curih, Bruselj in Pariz ob torkovem tečaju. Nasprotno pa je v tem času oslabil tečaj Berlina za 2,78 točke, Londona za 0,22 točke, Newyorka za 11,11 točke in slednjič Trsta za 0,73 točke.

Efektno tržišče

Tendenca nespremenjena stalna.

Državni papirji so ves tekoči teden beležili skoro ob nespremenjenih tečajih. Iz spodnje efektne tečajnice je razvidno, da je za malenkost popustilo 7% investicijsko posojilo, agrarne obveznice, 8% Blair in Begluške obveznice.

Dne 3. aprila 1934: 7% investic. posojilo 70—73, Agrar. obv. 36—37,50, 8% Blair 55—56, 7% Blair 52—53, Seligman. obv. 65—67, Begluške obv. 53—54, Vojna škoda 313—315.

Dne 4. aprila 1934: 7% investic. posojilo 71—73, Agrar. obveznice 36—37, 8% Blair 55—56, 7% Blair 52—53, Seligman. obv. 66—68, Begluške obv. 52—53, Vojna škoda 314—315.

Dne 5. aprila 1934: 7% investic. posojilo 71—72, Agr. obv. 36,50—37,50, 8% Blair 54—55, 7% Blair 52—53, Seligman. obv. 67—68, Begluške obv. 52,50—53,50, Vojna škoda 314—315.

Dne 6. aprila 1934: 7% investic. posojilo 71—72, Agrar. obv. 35,50—36,50, 8% Blair 54—55, 7% Blair 52—53, Seligman. obv. 65—67, Begluške obv. 52—53, Vojna škoda 313—315.

Industrijski in bančni papirji niso notirani, razen delnic Kranjske industrijske družbe, ki je bila tudi v tem tednu stalno nudena na dosednji tečajni bazi Din 250. Efektne prometa ni bilo.

Žitno tržišče

Tendenca je ostala še nadalje živahna.

Spodnja žitna tečajnica nam predločuje, da je cena koruzi poskočila v tem tednu za 5 par pri kg in pšenici za 2 in pol pare pri kg, dočim se je moka pocenila za 2 in pol pare kri kg. Zaključkov ni bilo.

Žito:

Koruzi: (cena za 100 kg fco vagon):
času primerno suha, s kvaliteto garancijo za april, navadna voznina slov. post., plačilo 30 dni Din 120— do Din 122,50; popolnoma suha, s kvaliteto garancijo za maj, navadna voznina, slov. postaja, plačilo 30 dni Din 127,50 do Din 130—.

Pšenica (cena za 100 kg fco vagon):
bačka, 79/80, zdrava suha, rešetana, mlevska voznina, slovenska postaja, plačilo 30 dni Din 147,50 do Din 150—;
banatska, 77 kg, zdrava, suha, rešetana, mlevska voznina, slovenska postaja, plačilo 30 dni Din 152,50 do Din 155—.

Mlevski izdelki:

Moka (cena za 100 kg fco vagon):
bačka, nularica, sloven. postaja, plačilo 30 dni Din 240— do Din 242,50;
banatska, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni Din 250— do Din 252,50.

Že v 24 urah

barva, plesira in ko-
mično snazi obleke.
klobuke itd. Skrobi
in svetlolika srajce, ovratnike in manšete.
Pere, suši, monga in lika domače perile
tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4—6. Šeleburgova ul. 3.
Telefon št. 22-72.

Iz združnega registra

Vpisale so se te zadrage:
Mlekarska zadruga v Češnjici v Bohinju in Mlekarska zadruga v Hotavljah. Nadalje se je vpisala zadruga z o. z. Založba Nova knjiga, ki hoče pospeševati gospodarsko korist zadrugnikov z izdajanjem knjig, časopisov, not in muzikalij, s prodajo papirja, pisarniških in šolskih potrebščin na drobno in debelo, z nabiranjem oglasov ter s knjigoveskimi obrti.

Povpraševanja:

Amerikanska firma želi kupiti ali vzeti v zakup tvornico. Neka firma iz Filadelfije išče naslove tvornic v naši državi, ki bi se prodale ali dale v zakup za daljši čas. Interesenti naj se obrnejo s ponudbami na Centralo industrijskih korporacij v Beogradu.

Vpisali sta se ti tvrdki:

Kuhar Pavel, modna in manufakturna trgovina v Mariboru. Imetnik Kuhar Pavel.

Tvornica hranil Mirim, družba z o. z. v Mariboru-Košaki. Obratni predmet: Proizvodnja čokolade, kakava in bonbonov in nakup ter prodaja tudi drugih hranil. Osnovna glavica v višini 800.000 Din je vplačana. Poslovodje: Desnica Ema in Desnica Anton, oba trgovca v Mariboru. Za namestovanje upravičena oba poslovodji vsak zase samostojno.

Vpisale so se te izpremembe:

»Standard«, družba z o. z., prodaja izdelkov tvornice Carl Pollak, d. d. Uvedena je bila prisilna uprava in za prisilnega upravitelja imenovan Dereani Pavel, ravnatelj v Ljubljani.

»Lamendroc«, družba z o. z. v Mariboru. Besedilo tvrdke odslej: »Prodajno društvo proizvodov tvornice Zlatorog, družbe z omejeno zavezo.

A. H. Pibovec, tvornica ameriških hladilnikov in vseh drugih specialnih lesnih izdelkov, družba z o. z., Maribor. Besedilo tvrdke odslej: D. & M. Kobi, tvornica ameriških hladilnic in vseh drugih lesnih izdelkov, družba z o. zavezo. — Družba izdeluje ameriške hladilnice, omare za led, vse vrste lesnih izdelkov, pohištva itd., nakupuje in zakupuje nepremičnine, potrebni inventar ter sirovine v obratne namene. Pravico zastopanja ima poslovodja. Izbiše se poslovodja Avgust Hermes Pibovec.

Reinhard Josipina, Police pri Gornji Radgoni, podružnice Ptuj, Ljutomerska c. Obratni predmet: trgovina z jajci, perutnino, divjačino in deželnimi pridelki. Glavni sedež tvrdke se je preložil v Ptuj.

Zunanja trgovina

Kanadski zastopnik za pšenično konferenco v Rimu je izjavil, da bo kanadska vlada še naprej vzdrževala višjo ceno za kanadsko pšenico, ker so se doslej vsi mednarodni dogovori glede pšenice izkazali kot neizvedljivi.

Zaloge jaje v Avstriji so se znižale, ker so uvozni kontingenti Madjarske in Poljske že izčrpani, uvoz iz Jugoslavije pa je večinoma izostal. Domača produkcija ne more kriti povpraševanja. Cene so zato v trgovini na debelo poskočile za 15 do 20 odstotkov.

Poljska je izvozila v l. 1933. leta 275.315 ton v vrednosti 21,7 milijonov zlotov, napram 204.937 tonam v vrednosti 16,6 milijonov zlotov v l. 1932.

Vsled velikih sovjetskih naročil so nekatere angleške tvornice nastavile mnogo novih delavcev. Samo Metro-Vickers je nastavila vsled teh naročil 1000 delavcev na novo.

Vse zunanje izvozne kupčije, ki presega 100.000 mark, morajo nemški izvozniki prijaviti gospodarskemu ministrstvu, ki bo preprečilo, da bi si nemški izvozniki medsebojno kvarili cene. Podobna odredba bi bila potrebna tudi za nas, zlasti za ponudbe od uprav drž. gozdov.

Češkoslovaška je odklonila prošnje za povečanje tobačnih nasadov, ker je za dvig izvoza industrijskih izdelkov sklenila že toliko nakupov tobaka v tujini, da bi večjih množin lastnega tobaka ne mogla spraviti na trg.

Med Rusijo in Afganistanom je bila sklenjena pogodba, po kateri bo ves petrolej in bencin dobavljala Rusija.

Lastniki ameriških rudnikov so ustavili delo v svojih obratih v protest proti Rooseveltovi zahtevi, da se zniža delo na dobo 7 ur.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je razvil sistematično akcijo, da zainteresira tuje uvoznike za naše blago, zlasti uvoznike, ki še niso v trgovinskih stikih z našo državo ali pa so imeli le začasne stike. Odziv tujine na akcijo Zavoda je odlična in so bile že dosežene nove trgovinske zveze naših producentov s tujimi uvozniki. Da bi se čim bolj izkoristil naslovni material Zavoda in da se nudi tujim uvoznikom čim bolj uporaben ponudbeni material, poziva Zavod naše interesente, da mu pri sklicevanju na številke tujih povpraševanj, pošljejo tudi konkretne ponudbe, ki naj obsegajo te podatke: Točno označbo vrste blaga in embalažo po tržnih uzancih, razpoložljivo količino blaga, ceno, ki naj bo po možnosti kalkulirana ali cifo uvoznemu pristanišču ali franko naša mejna postaja, plačilne pogoje in rok dobave. Obenem naj pošljejo tudi vzorce, če to zahteva ponudbeni predmet. Zavod bo že na podlagi te ponudbe sporočil interesentu, če ima njegova ponudba upanje na uspeh in bo v tem primeru spravil ponudnika v direktno zvezo s tujim uvoznikom. Pri pomnimo pa, da Zavod ne prevzema nobenih jamstev za boniteto tujih tvrdk.

Les in lesni izdelki

- 234 — Tel-Aviv: lesni ostružki;
- 232 — Tel-Aviv: gradbeni les in zaboji;
- 233 — Leipzig: orehovina.

Razni kmetijski proizvodi in zdravilne rastline

- 234 — Dunaj: koruza in deželni pridelki;
- 235 — Bruxelles: zdravilne rastline;
- 236 — Brno: konoplja;
- 237 — Bruxelles: vino;
- 238 — Tel-Aviv: živila;
- 239 — Pariz: fižol;

Dobava-prodaja

Direkcija drž. rudnika Senjski Rudnik sprejema do 9. aprila ponudbe o dobavi 30 m kablja.

Dne 12. aprila bo pri Komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo pisarniškega materiala; 14. aprila pa za dobavo 13.300 kg petroleja. (Pogoji so na vpogled pri omenjeni komandi.)

Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 12. aprila ponudbe o dobavi 1600 kg vijakov z maticami.

Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 12. ponudbe o dobavi 400 kg tračnikov; do 19. aprila pa o dobavi 4000 kg bencina.

Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 27. aprila ponudbe o dobavi instrumentov in orodja za meteorološko službo.

Dne 13. aprila bo pri Ekonomskem oddelku Komande mornarice v Zemunu pismena licitacija za dobavo 30.000 kg svinjske masti, 50.000 kg fižola, 48.000 kg riža, 40.000 kg testenin in 25.000 kg ječmena. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Pri Komandi mornarice v Zemunu bodo te ofertne licitacije: Dne 11. aprila za dobavo raznih barv, dne 12. aprila za dobavo 6000 m konopnene in lanene jadrenine, dne 14. aprila za dobavo 5000 parov visokih čevljev in 3000 parov brodskih čevljev, dne 16. aprila za dobavo 500 klobukov in 600 dežnih oblek, dne 17. aprila za dobavo 5000 kg usnja, dne 18. aprila za dobavo 10.000 m mornariškega sukna, 2000 m polvolnenega blaga, 1000 m volnenega blaga in 500 odev, dne 19. aprila za dobavo 28 tisoč 600 m platna, dne 20. aprila za dobavo 54.000 m konopnega platna in 15.700 m lanenega platna, dne 21. aprila za dobavo 38 ton strojnega olja, 25 ton turbinskega olja, 8 ton cilindrskega olja, 34 ton motornega olja, 1320 ton plinskega olja, 130

- 240 — Zürich: cvetača;
- 242 — Poljska: bučne peške;
- 243 — Hamburg: suhe češplje;
- 244 — Bilbao: žitarice, koruza, fižol, bob, sočivje;
- 245 — Basel: cvetača in zelen fižol.

Živina in perutnina

- 246 — Gera (Nemčija): suha gnjat;
- 247 — Rotterdam: špeharji;
- 248 — Alexandrie: kože za industrijo čevljev, vrvarsko blago;
- 249 — Dunaj: kozji rogovi in vršiči rogov;
- 250 — London: svinjska čreva za izdelavo klobas;
- 251 — Curich: perutnina, salama, meso in klobase;
- 252 — Hamburg: perje, ščetine, živalska dlaka in kosti.

Rudarstvo

- 253 — Bruxelles: barit;
- 254 — Pariz: kromova ruda;
- 255 — Pariz: marmor-oniks;
- 256 — Hamburg: magnezit, sirov.

Razni industrijski izdelki

- 257 — Tel-Aviv: kmetijski in mlekarški stroji, kemični proizvodi;
- 258 — Tel-Aviv: cement, zdravstveni, keramični predmeti, emailirana posoda, kemični proizvodi in umetna gnojila.

Razno

- 259 — Barcelona: zastopniška firma išče zvezo z izvozniki in uvozniki iz Južne Srbije za zamenjavo blaga iz Španije;
- 260 — Varšava: morska trava;
- 261 — Curich: morske gobe;
- 262 — Tel-Aviv: sardine;
- 263 — Tel-Aviv: čiste kulture za proizvodnjo sira in jogurta.

ton motornega bencina, 30 ton lahkega bencina, 27 ton pisanega bombaža in 19 ton belega bombaža.

Dobava avtobusa. Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 12. aprila ponudbe za dobavo 20 do 30 sedežnega avtobusa. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Dne 11. aprila bo pri Komandi III. armijske oblasti v Skoplju ustmena licitacija za dobavo 8500 kg petroleja. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Popravila majolike na katedrali v Djakovu se oddajo potom pismene licitacije dne 12. aprila pri Dišezozanskem in kaplarskem računalnem uredu v Djakovu. — (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Dr. Janko Breje, nekdanji voditelj koroških Slovencev in pozneje predsednik pokrajinske vlade v Sloveniji, je umrl v Zagrebu v tamošnji kliniki. — Bodi ohranjen delavnemu pokojniku časten spomin!

Pisatelj Bevk so italijanske oblasti izpustile iz konfinacije ter se je Bevk že vrnil v Gorico.

Za dovršitev novega parlamenta, ki so ga začeli graditi že pred vojno in čegar gradnja je dosedaj veljala že toliko, da bi mogel biti ves iz marmorja in še enkrat večji, je najel gradbeni minister pri Drž. hip. banki posojilo v višini 45 milijonov dinarjev. Parlament mora biti čisto gotov do 1. aprila.

Union, hotelska in stavbinska d. d. v Ljubljani izkazuje v svoji bilanci 1:0 milijon brutto dohodka in 78.000 Din izgube. Prebivalstvo Nemčije se je od 1. 1925.

pomnožilo za 3 milijone in znaša danes 65 milijonov.

Rusko prestolnico nameravajo baje sovjetski prenesti iz Moskve v Sverdlovsk, bivši Jekaterinburg na Uralu. Prenos bi se izvršil zato, ker je Moskva s svojimi 3 in pol milijoni prebivalcev, preobljudena.

Nemško časopisje propada, ker je postalo vsled izenačenja nad vse dolgočasno. Tako se zopet sporoča o prestanku velikega lista, »Deutsche Tageszeitung«, bivšega glasila poljedelske zveze z nad 100 tisoč naklade.

Pravosodni minister v večni revoluciji živeče Kube se je ustrelil, ker so mu odpovedali živci.

Razstavo vseh knjig, ki so jih hitlerjevci zažgali, so otvorili v Moskvi.

Švedske oblasti so sklenile, da se uniči Kreugerjev dnevnik, ker bi objava dnevnika zelo kompromitirala razne evropske diplomate. Ameriški listi so ponudili za dnevnik znatne vsote, toda švedska vlada ni hotela odnehati, ker bi objava škodovala tudi švedskim interesom.

Velike povodnji so bile v ameriški državi Oklahomi. 25 ljudi je utonilo.

800 ribičev je utonilo vsled silne nevihte, ki je divjala v Singapurskem zalivu.

Pri avtomobilskih nesrečah je bilo lani v Angliji ubitih 6667, ranjenih pa 216.000 oseb.

Veletrgovina

A. ŠARABON v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

več vrst žganja, moko
ter deželne pridelke
— kakor tudi razno-
vrstno

rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in
mlini za dišave z električnim
obratom

Telefon št. 26-66 Ceniki na razpolago!

GLASNIK ZAVODA ZA POSPEŠEVANJE ZUNANJE TRGOVINE

z dne 1. aprila objavlja med drugim te članke in dopise: Svetovna trgovina v lankem letu, Gospodarske razmere v posameznih državah, portugalsko-jugoslovanski trgovinski odnosi, gospodarstvo Danske, Gospodarska delavnost Grčije v l. 1933, perspektive za izvoz naše koruze v Francijo. — Pregled tujih trgov: avstrijskega, italijanskega, švicarskega. — Trgovinsko politične vesti iz: Belgije, Češkoslovaške, Francije, Turčije. — Gospodarska vprašanja in dogodki: Ustanovitev jugoslovanske češkoslovaške gospodarske zbornice v Beogradu, ustanovitev jugoslovanskega odbora za pospeševanje gospodarskih stikov z Belgijo. — Aktivnost avstrijske trgovinske politike. — Nemška ohrani avtarkijo v lesu. — Nove agrarno politične odredbe v Nemčiji. — Nemčija pričinja gojiti sojo, fižol in koruzo. — Žitna politika Poljske. — Reforma ameriške trgovinske politike. — Organizacija mlečnega trga v Angliji. — Ustanovitev tvornice za suh led. Gibanje zunanje trgovine v februarju. — Zunanja trgovina Albanije. — Prometne vesti, drobne vesti. — Cenik za zavarovanje valute. Povpraševanje po našem blagu v tujini. — Glasnik Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine izhaja vsakih deset dni in velja za vse leto 200 Din. Naroča se pri upravi lista, Beograd, Ratnički dom.

RIBIŠKO-LOVSKI VESTNIK

Zveza ribarskih društev v Dravski banovini je začela izdajati svoje lastno glasilo: Ribiško-lovski vestnik, ki se je s svojo prvo številko naravnost sijajno vpeljal. Zunanja oprema lista je izredno lepa, da je človek nove revije v resnici vesel. Naslovno stran je naslikal akad. slikar profesor Cotič in se z njo izkazal. Enako na višku pa je tudi vsebina lista, čegar urednik je dr. Janko Lokar. Iz bogate vsebine lista omenjamo: Dr. Lokar: Naš list — Dr. M. Krauss: Zakaj mora brati ribič ribarski list — Dr. Ivan Robida: Pred polstoletjem ob Ljubljani — Inž. Ivo Jelčin: Smernice umnega gospodarstva v postrvkih vodah — Dr. Leon Kocjan: Važnost poznavanja bolezni rib naših sladkih voda in nekaj praktičnih nasvetov — Lojze: Srčna stran ribarstva — Šulgaj: Lov z umetno muho ali s perjenico — Ribiška mreža — Društvene vesti — Iz lovske torbe — Za pouk in zabavo — List krasi tudi več lepih slik. — Vsebinske prve številke je torej pestra in zanimiva, imena avtorjev pa jamčijo, da je tudi temeljita. — Člani ribarskih društev prejema list brezplačno, sicer pa znaša naročnina le Din 40.— Naročila sprejema upravnik Janko Vičič, Ljubljana, Kolodvorska ul. 7. List toplo priporočamo.

Program ljubljanske radio postaje

Nedelja, dne 8. aprila: 8.15: Poročila. 8.30: Telovadba (Pustišek Ivko). 9.00: Versko predavanje (ravnatelj Jagodica). 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve. 9.45: Plošče. 10.00: Zdravstvo: Asanacija vasi (dr. Petrič Karol). 10.30: Slovenske narodne s spremljevanjem Radijskega orkestra, pojejo: ga. Ramšak-Neratova, gđ. Mišičeva in g. Jože Gostič. 11.15: Slovensko glasbo izvajata Radijski orkester. 12.00: Čas, reproduc. koncert slovenskih narodnih pesmi in plesov. 16.00: O pridelovanju semen trav in detelj (ing. Sadar). 16.30: Prenos »Prosvetnega dne« kamniškega sokolskega prosvetnega okrožja iz Narodne čitalnice v Kamniku. 20.00: Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani. V odmoru: Čas in poročila.

Ponedeljek, dne 9. aprila: 12.15: Reproduc. citraški koncert. 12.45: Poročila. 13.00: Čas, pevski jazz ansambl na ploščah. 18.00: Izobrazba gospodinskih pomočnic (ga. Krofita). — 18.30: Westfalijska (Rudolf Kresal). 19.00: Reproduc. koncertni valčki. 19.30: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna). 20.00: Reproduc. Dvočakov kompozicije. 20.30: Prenos koncerta pevske župe »Mokranjac« iz Skoplja. 22.00: Čas, poročila, lahka glasba.

Torek, dne 10. aprila: 11.00: Šolska ura: O podmladku Jadranske straže (V. Pirnat). 12.15: Ruska instrumentalna glasba na ploščah. 12.45: Poročila. 13.00: Čas, reproducirani dueti slovenskih narodnih. 18.00: Otroški kotiček: nastop otrok (Delak). 18.30: Polke in koračnice v reproduc. glasbi. 19.00: Pomen sokolstva (Vrhovec Lojze). 19.30: O strelskih družinah (Hinko Ločnikar). 20.00: Pevski zbor »Ljubljanski Zvon«. 20.45: Nekaj za ples, nekaj za špas, nekaj povesti, to bo za vas! (Revija šlagerjev, igrice, kupletov, dogodbic itd.) 22.15: Čas, poročila. 22.30: Angleške plošče.

OBČNI ZBORI

Kreditno društvo Hranilnice Dravske banovine ima 59. redni občni zbor v četrtek, dne 12. aprila ob 15. v poslopju Hranilnice Dravske banovine v Ljubljani.

Slovenska gradbena in industrijska d. d. »Slograd« v Ljubljani ima XIII. redni občni zbor dne 17. aprila ob pol 16. v prostorih Prometnega zavoda za premog v Ljubljani.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev ima 26. redni občni zbor dne 15. aprila v zadrugi delavnicah na Glincah.

Higienske instalacije

kleparstvo, krovstvo, strelovodi

Jakob Fligl dediči

Ljubljana

Telefon 33-53 Rimska cesta 2 Gregorčičeva ulica 5

Trgovci in industrija!

Trgovski list

se priporoča za
inseriranje!

Mlinska sita

svilena in volnena vseh vrst, stalno sveža na zalogi, kakor tudi vse ostale mlinske tehnične potrebnosti pri

BRCAR & Co., Ljubljana

Kolodvorska 35
Telefon šte. 27-25

Naročajte „Trgovski list“!